MONITOR 34

PISMO PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 34 W RADOMIU

1

dwumiesięcznik
Nr 1 (46) 2026/2027

Gwiazdozbiór

czytaj str. 2

Alfabet podróży z historią

czytaj str. 2

Dookoła świata z Basią

czytaj str. 3

Miła Street 18

czytaj str. 5

Filmoteka

czytaj str. 6

Młodzi naukowcy

czytaj str. 6

Czytanie z Klasą

czytaj str. 8

Mityczne opowieści Basi

czytaj str. 8

JEREMI POLECA

czytaj str. 10

Dumni z Radomia

Maria Fołtyn - radomianka, która pokochała Moniuszkę

Maria Fołtyn była jedną z najwybitniejszych polskich śpiewaczek operowych i reżyserek. Urodziła się 28 stycznia 1924 roku w Radomiu i właśnie tutaj spędziła dzieciństwo oraz młodość. Z rodzinnym miastem pozostała związana przez całe życie. W 1999 roku otrzymała tytuł Honorowej Obywatelki Radomia.

Od radomskiego chóru do wielkich scen

Talent muzyczny Marii Fołtyn ujawnił się bardzo wcześnie. Jako młoda dziewczyna śpiewała m.in. w kościele ojców Bernardynów w Radomiu, a podczas okupacji występowała również na koncertach konspiracyjnych. Jej talent został zauważony przez mieszkańców miasta. Zebrano pieniądze, dzięki którym mogła rozpocząć profesjonalną naukę śpiewu.

W 1945 roku rozpoczęła naukę w Gdańsku, a następnie kształciła się pod kierunkiem znakomitych pedagogów, m.in. Adama Didura i Ady Sari. Jej kariera rozwijała się bardzo szybko. Śpiewała na najważniejszych polskich scenach, a później również za granicą. Była solistką Opery Warszawskiej oraz teatrów operowych w Niemczech.

Halka - rola, która stała się jej znakiem rozpoznawczym

Najważniejszym artystycznym bohaterem życia Marii Fołtyn był Stanisław Moniuszko. Szczególne miejsce zajmowała Halka opera, w której tytułową rolę śpiewaczka wykonywała ponad 200 razy. Właśnie dzięki interpretacjom dzieł Moniuszki zdobyła ogromne uznanie publiczności.

Fołtyn nie chciała jednak zakończyć swojej kariery wraz z zejściem ze sceny. Została reżyserką operową i zaczęła wystawiać dzieła Moniuszki w różnych częściach świata. Reżyserowała Halkę m.in. w Hawanie, Meksyku, Ankarze i Tokio, pokazując zagranicznej publiczności polską muzykę i kulturę.

Ambasador polskiej muzyki

Maria Fołtyn przez wiele lat popularyzowała twórczość Moniuszki. Była dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie-Zdroju, a w 1988 roku założyła Towarzystwo Miłośników Muzyki Moniuszki. Była również inicjatorką Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Śpiewaków im. Stanisława Moniuszki w Warszawie.

Za swoją działalność otrzymała wiele odznaczeń i nagród, a w 2000 roku została doktorem honoris causa Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

Pamięć o radomiance

Maria Fołtyn zmarła 2 grudnia 2012 roku w Warszawie, mając 88 lat. Radom pamięta o swojej wybitnej mieszkance. W 2012 roku przed budynkiem Zespołu Szkół Muzycznych w Radomiu odsłonięto jej pomnik autorstwa Mariana Molendy. Jej imieniem nazwano także jedną z radomskich ulic.

Maria Fołtyn pokazała, że talent, pracowitość i pasja mogą zaprowadzić człowieka z rodzinnego Radomia na największe sceny świata. Dziś jest jedną z postaci, które przypominają, że nasze miasto wydało wielu niezwykłych ludzi kultury.

Igor Zawadzki 8d

Gwiazdozbiór

Pani Bernadeta Idzikowska kocha polskie komedie

Ulubiony kwiat

Moimi ulubionymi kwiatami są róże. Bardzo lubię też frezje, teraz już mniej popularne, ale zapach niezwykły.

Człowiek, którego podziwiam

Człowiekiem, który jest dla mnie autorytetem od wyboru na papieża przez cały pontyfikat był papież Jan Paweł II. Dorastałam i kształtowałam swoje życie w oparciu o jego nauczanie, pielgrzymki do Polski. Wpłynął na historię świata i Kościoła. Bronił ludzkiej godności, wzywał do sprawiedliwości społecznej, życia opartego na wartościach chrześcijańskich. Przypominał, że miłość i miłosierdzie Boga są odpowiedzią na ludzkie słabości i grzechy. Był inicjatorem Światowych Dni Młodzieży, wzywał młodych do budowania przyszłości świata na wspólnocie i pokoju.

Film, który mi się nigdy nie znudzi

Lubię polskie komedie np. Kogel - mogel i komedie romantyczne, tj. Tylko mnie kochaj; Nigdy w życiu. Filmy te z humorem opowiadają o losach ludzi, którzy szukają szczęścia i prawdziwej miłości.

Muzyka, którą słucham

Lubię słuchać wielu gatunków muzyki od poważnej do rozrywkowej, tj. pop, rock, reggae. To, co słucham, zależy od nastroju, samopoczucia.

Wymarzone miejsce do zwiedzania

Miejscem, które mnie zachwyciło i chciałabym jeszcze raz zwiedzić, jest Rzym. Podziwiałam bazylikę św. Piotra, Koloseum, niezwykłą architekturę miasta, malarstwo w Kaplicy Sykstyńskiej, rzeźby i fontanny. Chciałabym jeszcze kiedyś tam pojechać.

Pierwsza randka

Pierwsza randka to był długi spacer w parku.

Pierwszy sukces

Ważnym sukcesem było dla mnie przyjęcie, po ósmej klasie, do szkoły średniej - Studium Nauczycielskiego. Miałam egzaminy wstępne z języka polskiego, matematyki, muzyki i plastyki.

Jeremi Kuźmiński 8d

Alfabet podróży z historią i geografią

M jak Monte Cassino – włoskie wzgórze, polska historia

Monte Cassino to wzgórze położone w środkowych Włoszech, około 130 km na południowy wschód od Rzymu. Wznosi się na wysokość około 519 m n.p.m. i należy do pasma Apeninów. Na szczycie znajduje się słynne opactwo benedyktyńskie założone w 529 roku przez św. Benedykta z Nursji. W czasie II wojny światowej okolice Monte Cassino stały się miejscem jednej z najważniejszych i najbardziej zaciętych bitew kampanii włoskiej. Rozegrała się tam bitwa z udziałem polskich żołnierzy. Wzgórze miało ogromne znaczenie strategiczne, ponieważ dawało możliwość kontrolowania drogi prowadzącej w kierunku Rzymu. W 1944 roku wojska alianckie próbowały przełamać niemiecką linię obronną, która blokowała drogę na Rzym. Walki o Monte Cassino trwały od stycznia do maja i należały do najcięższych starć kampanii włoskiej. Uczestniczyli w nich żołnierze wielu narodowości (m.in. Polacy, Brytyjczycy, Amerykanie, Kanadyjczycy, Francuzi i Nowozelandczycy). W maju do walki skierowano żołnierzy 2. Korpusu Polskiego dowodzonego przez generała Władysława Andersa. Polacy otrzymali zadanie zdobycia silnie bronionego wzgórza. Po niezwykle ciężkich walkach 18 maja 1944 roku żołnierze 2. Korpusu Polskiego zdobyli ruiny klasztoru. Na jego murach zawisła polska flaga. Zdobycie Monte Cassino było wielkim sukcesem polskich żołnierzy, ale zwycięstwo zostało okupione ogromnymi stratami. Wielu żołnierzy poległo lub zostało rannych. Z bitwą związana jest jedna z najbardziej znanych polskich pieśni wojennych – „Czerwone maki na Monte Cassino". Powstała w maju 1944 roku, podczas trwania walk. Słowa napisał Feliks Konarski, a muzykę skomponował Alfred Schütz. Pieśń szybko stała się symbolem poświęcenia polskich żołnierzy i pamięci o bitwie. Dziś Monte Cassino jest ważnym miejscem historycznym i celem podróży. Niedaleko klasztoru znajduje się Polski Cmentarz Wojenny na Monte Cassino, na którym spoczywa ponad tysiąc polskich żołnierzy poległych podczas walk. Dla Polaków ma szczególne znaczenie - jest to jedno z najważniejszych polskich miejsc pamięci, poza granicami kraju, związanych z II wojną światową. Na cmentarzu znajduje się napis: „Przechodniu, powiedz Polsce, żeśmy polegli wierni w jej służbie." Monte

Cassino pokazuje, jak bardzo położenie geograficzne może wpływać na wydarzenia historyczne. Wzgórze nie jest szczególnie wysokie, ale jego położenie pozwalało kontrolować ważne drogi prowadzące w kierunku Rzymu. Dlatego w 1944 roku stało się jednym z kluczowych punktów niemieckiej obrony. Dziś, patrząc na spokojne włoskie krajobrazy, trudno wyobrazić sobie, że ponad 80 lat temu to miejsce było terenem niezwykle krwawych walk. Monte Cassino pozostaje jednak nie tylko punktem na mapie Włoch, ale także ważnym symbolem odwagi, poświęcenia i pamięci o polskich żołnierzach.

Ciekawostka:

Podczas kampanii włoskiej towarzyszył żołnierzom 2. Korpusu Polskiego niedźwiedź Wojtek. Był z nimi również w czasie bitwy o Monte Cassino w maju 1944 roku. Wojtek został przygarnięty przez polskich żołnierzy na Bliskim Wschodzie w 1942 roku. Z czasem stał się maskotką i pełnoprawnym „żołnierzem" 22. Kompanii Zaopatrywania Artylerii. Według relacji podczas bitwy o Monte Cassino Wojtek pomagał przy przenoszeniu skrzyń z amunicją. Właśnie z tym wydarzeniem wiąże się późniejszy symbol 22. Kompanii – niedźwiedź niosący pocisk artyleryjski. Niedźwiedź Wojtek otrzymał nawet żołd i własny numer ewidencyjny, a jego obecność bardzo podnosiła morale żołnierzy. Szczegóły dotyczące tego, ile i jak dokładnie Wojtek przenosił amunicję podczas samej bitwy, są przedmiotem relacji i późniejszych opowieści. Nie mogą więc być przedstawiane jako bezdyskusyjny fakt– są ciekawostką związaną z bitwą.

Franciszek Kośla 8d

Dookoła świata z Basią

Japonia to kraj, w którym przyszłość podaje rękę przeszłości

Wyobraź sobie miejsce, gdzie rano wsiadasz do pociągu mknącego z prędkością 300 km/h, po południu jesz obiad podany przez robota, a wieczorem spacerujesz po cichej, drewnianej dzielnicy, gdzie słychać tylko szelest jedwabnego kimona. Brzmi jak film sci-fi? To nie film – to Japonia, jedno z najbardziej niezwykłych miejsc na naszej planecie. Japonia to cudowne państwo. Ma bardzo wyróżniającą się kulturę, ciekawe miejsca i dużo przeróżności, o których chcę Wam tu opowiedzieć. Historia tego kraju jest bardzo ciekawa i tu przedstawiam kilka historycznych ciekawostek. Jōmon to najstarsza japońska ceramika jedna z najstarszych na świecie, której początki sięgają nawet ok. 14 500 – 12 000 lat p.n.e. To jeden z najbardziej fascynujących fenomenów w historii światowej archeologii, Odnosząc to do wcześniejszego wątku o ceramice Jōmon – rzeczywiście, używanie nazwy „Japonia" wobec tamtych czasów jest wyłącznie skrótem myślowym i geograficznym. Przez tysiąclecia wyspy te nie były zjednoczone pod jedną flagą. Pierwsze udokumentowane nazwy polityczne, jak chińskie określenie Wakoku (Kraj Wa) czy rodzime Yamato, pojawiły się dopiero w pierwszych wiekach naszej ery. Sama nazwa Nihon/Nippon (Źródło Słońca) ukształtowała się dopiero na przełomie VII i VIII wieku n.e. Do 1946 roku oficjalna nazwa kraju brzmiała Cesarstwo Wielkiej Japonii (Dai Nippon Teikoku)Po II Wojnie Światowej Japonia przyjęła neutralną nazwę Państwo Japonia (Nihon-kokulub Nippon-koku). Zmiana ta była podyktowana bezpośrednią konsekwencją klęski w II Wojnie Światowej oraz zerwania z militarystyczną przeszłością. Kultura japońska to unikalne połączenie wielowiekowych tradycji z nowoczesnością, w którym kluczową rolę odgrywają szacunek, harmonia z naturą i estetyka. W relacjach społecznych niezwykle ważna jest hierarchia, unikanie konfliktów oraz formalne wyrażanie szacunku (np. poprzez ukłony czy sposób wręczania wizytówek). Strój przeciętnego Japończyka łączy w sobie elegancję, skromność, zamiłowanie do minimalizmu oraz niezwykle barwną mode uliczną, która jest pełna kontrastów i subkultury. U dziewcząt przeważa styl „cawai", czyli słodkie stroje głównie różowe, błękitne i fioletowe. Kwintesencją japońskiej duszy i filozofii życia jest Hanami dosłownie „oglądanie kwiatów" to nie tylko radosny piknik pod drzewami, ale głęboko zakorzeniony rytuał, który idealnie odzwierciedla japońską wrażliwość na upływ czasu. Przemijanie i Mono no aware: Zachwyt nad kwitnącą wiśnią (sakura) wynika z faktu, że jej piękno trwa zaledwie około tygodnia. Dla Japończyków to żywa metafora ludzkiego losu – pięknego, ale kruchego i ulotnego. Ta melancholijna świadomość nietrwałości rzeczy w japońskiej estetyce nazywa się mono no aware. Japonia jest krajem wyspiarskim. Japońskie miasta i regiony idealnie odzwierciedlają podwójną naturę całej tamtejszej kultury: z jednej strony nowoczesne megamiasta, z drugiej – uśpione w czasie prowincje. Jeśli planujesz swoją pierwszą podróż życia na Daleki Wschód, te cztery miejsca po prostu muszą znaleźć się na Twojej liście: Tokio (Neonowa Megatropolia): Największe miasto świata, które oszałamia intensywnością. Zobacz legendarne, gigantyczne skrzyżowanie w dzielnicy Shibuya, odwiedź neonowe Shinjuku, a jeśli intere-

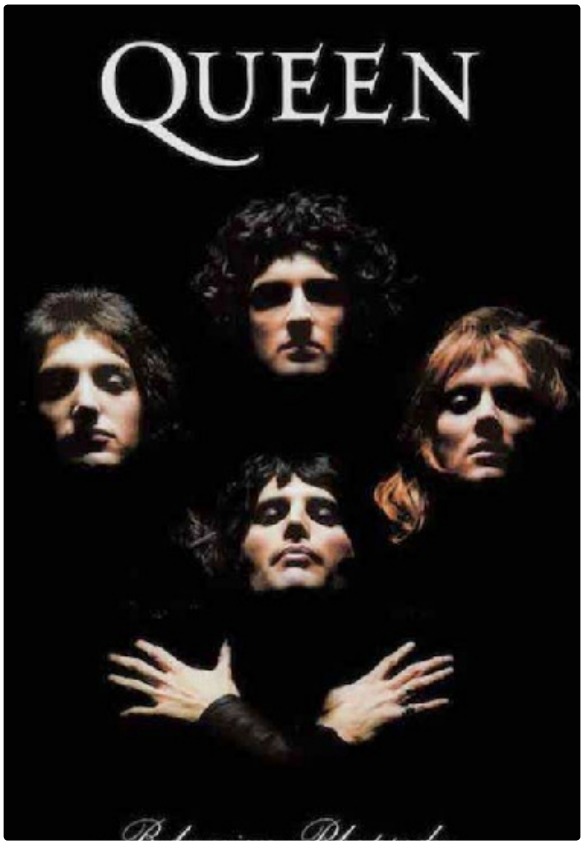

cd. na stronie 7

Skaner muzyczny – Queen

„Bohemian Rhapsody" — rockowe arcydzieło Queen

„Bohemian Rhapsody" to utwór brytyjskiego zespołu Queen wydany w 1975 roku na albumie A Night at the Opera. Jego autorem był Freddie Mercury, wokalista i pianista grupy. Piosenka wyróżnia się nietypową budową. Zaczyna się spokojną balladą, następnie przechodzi w wielogłosową sekcję operową, a później w mocny rockowy fragment z gitarowym solo Briana Maya. Całość kończy się wyciszającą melodią. Nagranie było wyjątkowo ambitne jak na swoje czasy. Muzycy stworzyli wielowarstwowe partie wokalne, wykorzystując liczne dogrania głosów, dzięki czemu uzyskali brzmienie przypominające chór operowy. Utwór stał się jednym z największych przebojów Queen i do dziś jest uznawany za ważny przykład muzycznej kreatywności. Jego popularność odżyła szczególnie po premierze filmu Wayne's World w 1992 roku. Ciekawostka: piosenka trwa około sześciu minut, co w czasach jej wydania było nietypowe dla popularnego singla radiowego.

Jan Pietrzyk 8d

Miła Street 18

Sukcesy naszych uczniów!

26 października Natalia Nowicka z klasy VI C i Julia Mąkosa z klasy VI B reprezentowały naszą szkołę w rozgrywkach badmintona w ramach Radomskiej Olimpiady Młodzieży. Dziewczęta zaprezentowały wysoki poziom sportowy, ogromne zaangażowanie oraz ducha walki, dzięki czemu wywalczyły II miejsce i srebrne medale w tych zawodach! Serdecznie gratulujemy Natalii i Julii wspaniałego wyniku oraz godnego reprezentowania naszej szkoły. Jesteśmy dumni z Waszej determinacji, sportowej postawy i osiągniętego sukcesu. Życzymy kolejnych zwycięstw i dalszego rozwijania sportowych pasji! Brawo, dziewczyny! ■ *Beata Mastalerz*

Kolejny sukces PSP 34!

Uczennice naszej szkoły zdobyły I miejsce w XXIII Radomskiej Olimpiadzie Młodzieży w piłce nożnej dziewcząt na szczeblu międzypowiatowym! Nasza drużyna zmierzyła się z reprezentacjami szkół z Białobrzegów, Szydłowca i Głowaczowa. Zawodniczki po raz kolejny udowodniły, że nie brakuje im sportowego talentu, determinacji oraz woli walki. Na boisku wykazały się ogromnym zaangażowaniem, współpracą i prawdziwym sportowym charakterem. Cieszymy się z tego wspaniałego sukcesu i serdecznie gratulujemy wszystkim zawodniczkom. Trzymamy kciuki za równie udane występy na etapie wojewódzkim oraz życzymy kolejnych sportowych osiągnięć! Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! ■ *Artur Sulikowski*

Młodzi konstruktorzy z PSP 34 w Radomiu ponownie wyróżnieni w konkursie „Efekt domiNOT”!

W Kamienicy Deskurów w Radomiu odbyły się uroczyste obchody 75-lecia Radomskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej. Podczas gali rozstrzygnięto II edycję konkursu dla młodych konstruktorów „Efekt domiNOT, czyli Natrętnie Obszerne Technikalia”. Z dumą informujemy, że drużyna reprezentująca Publiczną Szkołę Podstawową nr 34 w Radomiu w składzie: Maciej Korzekwa, Franciszek Kośla, Jan Pietrzyk i Igor Zawadzki z klasy 8D, zdobyła wyróżnienie za projekt pt. „domiNOT i kulka 2.0”. Celem pracy było zaprezentowanie, w jaki sposób kolejne elementy konstrukcji mogą być wprawiane w ruch bez bezpośredniej ingerencji człowieka. Uczniowie stworzyli widowiskową maszynę, która w praktyce demonstruje zjawiska fizyczne, takie jak przemiana i przekazywanie energii, ruch po równi pochyłej oraz wpływ oporów ruchu. Nagrody wręczył Paweł Kubicki, prezes Zarządu Radomskiej Rady FSNT-NOT, podkreślając, że nasi uczniowie byli jedyną drużyną reprezentującą szkołę podstawową. Chłopcy rywalizowali między innymi z tegorocznymi maturzystami, co sprawia, że ich osiągnięcie jest szczególnie godne uznania. To już drugi rok z rzędu, w którym nasi młodzi konstruktorzy zdobyli wyróżnienie w tym konkursie! Podczas gali Maciej, Franciszek, Jan i Igor mieli okazję zaprezentować swoją maszynę szerokiej publiczności, przedstawicielom środowiska technicznego oraz gościom jubileuszu. Serdecznie gratulujemy chłopcom pomysłowości, zaangażowania i konsekwencji w rozwijaniu technicznych pasji. Życzymy im kolejnych inspirujących pomysłów, udanych konstrukcji oraz dalszych sukcesów! Opiekunem drużyny jest pani Monika Kośla. ■ *Monika Kośla*

Wycieczka klas siódmych do Lublina

25 września uczniowie klas siódmych uczestniczyli w wycieczce edukacyjnej do Lublina. Był to dzień pełen ciekawych doświadczeń, nowych wiadomości i wspólnych przeżyć. Naszą przygodę rozpoczęliśmy od zwiedzania Ogrodu Botanicznego UMCS, gdzie mogliśmy podziwiać bogactwo flory oraz piękno jesiennej przyrody. Odwiedziliśmy również Dworek Kościuszki, poznając jego historię i znaczenie dla polskiego dziedzictwa kulturowego. Następnie spacerowaliśmy urokliwymi uliczkami lubelskiej Starówki, odkrywając zabytki i niepowtarzalny klimat Starego Miasta.

Kulminacyjnym punktem wyjazdu był udział w Pokazach z Fizyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Efektowne eksperymenty i interesujące doświadczenia pozwoliły uczniom przekonać się, że nauka może być fascynująca i pełna niespodzianek. To był dzień pełen wiedzy, inspiracji i dobrej zabawy. Dziękujemy wszystkim uczestnikom za wzorową postawę i wspólnie spędzony czas!. ■

Poznajemy Radom i odkrywamy rodzinne historie. Klasa 4c na wycieczce po Radomiu

Fle(sz)kolny

Zapraszamy do kroniki wydarzeń szkolnych!

Dzień kropki w naszej szkole

We wrześniu obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kropki, święto kreatywności, talentów i odkrywania własnych możliwości. Uczniowie klasy II C aktywnie włączyli się w obchody tego wyjątkowego dnia. Dzieci obejrzały filmy o historii Dnia Kropki oraz wysłuchały opowiadania pokazującego, jak ważne jest rozwijanie własnych pasji i wiara we własne możliwości. Z historii tej wynikało, że od jednej małej kropki może rozpocząć się wielkie dzieło, a każdy człowiek potrafi tworzyć, jeśli tylko odważy się zrobić pierwszy krok. Następnie uczniowie przystąpili do pracy i wykonali własne prace plastyczne, w których kropka stała się początkiem kolorowych i pomysłowych kompozycji. Każda praca była inna, co pokazało, że nawet z tak prostego kształtu można stworzyć coś wyjątkowego. Zajęcia rozwijały kreatywność, wyobraźnię oraz pomysłowość dzieci. Święto obchodzili również uczniowie klas starszych. Podczas lekcji informatyki, inspirując się ideą tego wyjątkowego dnia, tworzyli własne, kreatywne prace graficzne. Wykorzystując możliwości programów komputerowych, zamieniali zwykłą kropkę w ciekawe i oryginalne kompozycje, pokazując, że twórczość może rozpocząć się od naprawdę prostego pomysłu. Nasi uczniowie wykazali się ogromną kreatywnością i udowodnili, że nawet najprostszy pomysł może stać się początkiem czegoś niezwykłego. Zdjęcia prac uczniów zamieszczamy poniżej. Zobaczcie, jak wiele różnorodnych i oryginalnych pomysłów może powstać z jednej małej kropki! ■

Dzień Edukacji Narodowej

W naszej szkole odbyła się wyjątkowa uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej, będąca okazją do wyrażenia wdzięczności wszystkim nauczycielom oraz pracownikom szkoły za ich codzienny trud, zaangażowanie i serce wkładane w wychowanie oraz edukację młodego pokolenia. Uroczystość uświetniła piękna część artystyczna przygotowana przez uczniów klas 4b i 5b pod opieką pani Aleksandry Załęskiej. O wyjątkową oprawę muzyczną zadbał pan Mateusz Piotrowski, natomiast dekoracje i oprawę plastyczną przygotowała pani Kinga Usowska. Nie zabrakło również serdecznych życzeń od Samorządu Uczniowskiego, który w imieniu wszystkich uczniów podziękował nauczycielom i pracownikom szkoły za ich codzienną pracę, życzliwość oraz wsparcie. Podczas uroczystości pani dyrektor Agnieszka Gasek złożyła słowa uznania całemu gronu pedagogicznemu i pracownikom szkoły, a także wręczyła Nagrody Dyrektora, wyróżniając osoby szczególnie zaangażowane w rozwój naszej placówki. Wszystkim Nauczycielom, Pracownikom Administracji i Obsługi życzymy wielu sukcesów zawodowych, satysfakcji z wykonywanej pracy, nieustającej pasji oraz wielu powodów do radości każdego dnia. ■

Dzień Chłopaka

Z okazji Dnia Chłopaka, obchodzonego 30 września, uczniowie klas IIc i IIIc wybrali się wspólnie do kina w MCKSW Elektrownia. Wyjście było miłą niespodzianką dla chłopców i okazją do wspólnego, niezobowiązującego spędzenia czasu poza szkolnymi murami. W dniu 1 października, uczniowie klasy IIc i IIIa wraz z wychowawcami udali się na seans filmu „Księga pustyni". Atmosfera była bardzo dobra: nie zabrakło śmiechu, emocji i późniejszych rozmów o obejrzanej historii. Wyjście pokazało, że wspólne wydarzenia integrują i pozwalają budować więzi w szkolnej społeczności.

Chłopcom jeszcze raz składamy najlepsze życzenia: dużo uśmiechu, zdrowia i powodzenia w nauce! ■

Szkolenie w ramach projektu „Tarcza Lokalna" za nami!

Podczas szkolenia młodzież poznawała zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia, ćwiczyła podstawy ewakuacji oraz ćwiczyła elementy pierwszej pomocy przedmedycznej. Była wiedza, praktyka, współpraca i dużo zaangażowania! Takie zajęcia pozwalają młodym ludziom lepiej przygotować się do odpowiedzialnego działania w sytuacjach wymagających opanowania i szybkiej reakcji. Nasi uczniowie mieli możliwość aktywnego udziału w ćwiczeniach i zdobywania doświadczenia w praktyczny sposób. Serdecznie dziękujemy organizatorom za profesjonalnie przygotowane zajęcia, możliwość aktywnego udziału w ćwiczeniach oraz świetną atmosferę! To było wartościowe i ciekawe doświadczenie dla naszych ósmoklasistów. ■

Filmoteka

„Projekt Hail Mary" – Kosmos na ekranie

Jeśli lubicie filmy, które przenoszą nas poza Ziemię i pokazują, jak wiele tajemnic wciąż kryje kosmos, mamy dla Was „Projekt Hail Mary" film science fiction, który oprócz ciekawych historii porusza tematy nauki, przetrwania i przyszłości ludzkości. „Projekt Hail Mary" – nauka, humor i kosmiczna misja. „Projekt Hail Mary" to film z 2026 roku, w którym Ryan Gosling wciela się w Rylanda Grace'a. Bohater budzi się samotnie na statku kosmicznym i stopniowo odkrywa, dlaczego znalazł się w przestrzeni kosmicznej. Jego zadaniem jest uratowanie Ziemi przed ogromnym zagrożeniem. W czasie misji spotyka również niezwykłą pozaziemską istotę.

Moja recenzja: Film jest ciekawym połączeniem science fiction, humoru i emocji. Dużym plusem jest główny bohater, który zamiast od razu ratować świat, musi najpierw kombinować, eksperymentować i wykorzystywać swoją wiedzę. Dzięki temu nauka nie jest tylko dodatkiem do fabuły. Film pokazuje też, że współpraca może być ważniejsza niż różnice między bohaterami i ich światami. Krytycy zwracają uwagę zarówno na widowiskowość filmu, jak i na relację między postaciami.

Jeśli lubicie kosmos, zagadki i historie, które dają do myślenia, film zdecydowanie warto mieć na swojej liście.

Filip Binek 8d

Młodzi naukowcy

Jak wiele jeszcze nie wiemy?

Od zawsze ludzie zadawali pytania dotyczące świata, którego nie rozumieli. Dzięki ciekawości i chęci odkrywania powstała nauka, która pozwoliła nam wyjaśnić wiele niezwykłych zjawisk. Dzisiaj wiemy, jak

działa ludzkie ciało, potrafimy wysyłać sondy w kosmos i obserwować bardzo odległe galaktyki. Jednak im więcej odkrywamy, powstają nowe pytania i wątpliwości. Wciąż istnieją zagadki, które są rzeczami trudnymi do rozwiązania od wielu lat. Dwie z nich są szczególnie fascynujące: czym jest ciemna materia oraz czy we Wszechświecie istnieje życie poza Ziemią?

Ciemna materia - niewidzialna część Wszechświata.

Jedną z najciekawszych i największych zagadek nauki jest ciemna materia. Jej nazwa może być trochę myląca, ponieważ nie chodzi o zwykłą materię, która jest po prostu bardzo ciemna. Naukowcy uważają, że nie możemy jej zobaczyć, ponieważ nie emituje ani nie odbija światła w sposób, który pozwalałby nam ją bezpośrednio obserwować.

Skąd więc wiemy, że może istnieć? Naukowcy obserwują ruch gwiazd i całych galaktyk. Okazuje się, że poruszają się one tak, jakby znajdowała się tam znacznie większa ilość materii niż jesteśmy w stanie zobaczyć. To właśnie może być wpływ ciemnej materii.

Naukowcy budują specjalne detektory i prowadzą obserwacje kosmosu, próbując dowiedzieć się, z czego składa się ta tajemnicza substancja. Do tej pory nie udało się jednak jednoznacznie wykryć cząstki, która mogłaby być odpowiedzialna za ciemną materię. Jej odkrycie mogłoby całkowicie zmienić nasze rozumienie Wszechświata.

Czy jesteśmy sami?

Drugą wielką zagadką jest pytanie, czy życie istnieje gdzieś poza Ziemią. Wszechświat jest niewyobrażalnie ogromny – znajduje się w nim ogromna liczba galaktyk, a w każdej z nich są miliardy gwiazd. Nic więc dziwnego, że naukowcy od lat zastanawiają się, czy Ziemia jest jedynym miejscem, na którym powstało życie.

Astronomowie odkrywają kolejne planety znajdujące się poza naszym Układem Słonecznym. Niektóre z nich znajdują się w tak zwanej strefie zamieszkiwalnej, czyli w odległości od swojej gwiazdy, która może pozwalać na istnienie ciekłej wody. Woda jest jednym z najważniejszych składników potrzebnych do życia, jakie znamy.

Naukowcy analizują również atmosfery odległych planet, szukając substancji, które mogłyby wskazywać na obecność organizmów żywych. Wysyłamy także sondy na Marsa i badamy księżyce innych planet, ponieważ niektóre z nich mogą mieć pod powierzchnią warunki sprzyjające życiu.

Mimo wielu badań nie znaleziono jeszcze potwierdzonego dowodu na istnienie życia poza Ziemią. Nie oznacza to jednak, że na pewno go nie ma. Być może znajduje się ono bardzo daleko albo jest zupełnie inne od tego, które znamy.

Zakończenie

Obie te zagadki pokazują, jak wiele nadal nie wiemy o świecie, w którym żyjemy. Ciemna materia może pomóc nam zrozumieć budowę Wszechświata, a odkrycie życia poza Ziemią byłoby jednym z najważniejszych odkryć w historii ludzkości. Być może odpowiedzi na te pytania znajdą obecni naukowcy, a być może dopiero przyszłe pokolenia. Jedno jest pewne – przed młodymi naukowcami wciąż czeka mnóstwo tajemnic do odkrycia.

Filip Binek 8d

Sportowe to i owo

Debiut jedynego Polaka w F1

W 2005 roku Robert Kubica został mistrzem serii Formuła Renault 3,5. Za zdobycie tytułu dostał możliwość pojechania na testach mistrzowskim bolidem Renault z 2005 roku. Przed tymi testami podczas pierwszego treningu do GP Chin mógł pojechać bolidem Minardi (Minardi czyli mały nie za bogaty włoski zespół F1 i jedyne swoje punkty w całej historii zdobyli podczas GP USA 2005, do którego wystartowało 6 bolidów). Robert Kubica przyjął propozycję lecz nie mógł wystartować, ponieważ nie miał superlicencji. Na GP Chin został członkiem zespołu Minardi. Powracając do testów zorganizowanych przez Renault dla zwycięscy serii Formuła Renault 3,5. Testy odbyły się 01.12.2005 roku na torze Circuit de Barcelona-Catalunya pod Barceloną. Polak podczas pierwszej jazdy bolidem F1 pokonał Davida Coultharda, Marka Webbera oraz kierowcę testowego Renault Francka Montagny. Czasy poszczególnych okrążeń Kubicy były zbliżone do czasów nowego mistrza świata Fernando Alonso. Po tych testach wiele teamów F1 zainteresowało się Kubicą. W tej grupie zespołów znalazło się Renault, które chciało powrotu Roberta (Polak był kiedyś w programie rozwojowym Renault). Maneger Kubicy Daniele Morelli uznał, że lepiej zacząć w F1

od trzeciego fotela w zespole BMW Sauber. Samo BMW zadbało o to, żeby Polak miał superlicencję. Warunkiem uzyskania takiej licencji jest przejechanie bolidem F1 trzystu kilometrów. Nie zalicza się do tego kilometrów przejechanych w Grand Prix. W związku z tym zorganizowano dwudniowe testy w Barcelonie.

Mimo tego, że Kubica posiadał już superlicencję, sezon 2006 mógł oglądać z ławki rezerwowych. Jedyną możliwością debiutu w sezonie 2006 był ewentualny pech któregoś z kolegów z zespołu BMW Sauber. W tym sezonie etatowymi kierowcami stajni z Hinwill (BMW Sauber) byli Nick Heidfeld (Niemiec) i Kanadyjczyk Jacques Villeneuve. Kanadyjczyk posiadał tytuł mistrzowski amerykańskiej serii Cart z roku 1995 i był także zwycięzcą sezonu F1 z 1997. Niestety jego późniejsza kariera wyglądała coraz gorzej. Wówczas siedem najsłabszych zespołów poprzedniego sezonu mogło wystawić trzeci samochód tylko i wyłącznie w treningach. Robert w tych treningach jeździł lepiej od Jacques Villeneuva. Kierownictwo BMW Sauber coraz bardziej chciało przetestować Kubicę na dystansie wyścigowym. Nieoficjalnie szukano pretekstu, aby zamienić Kanadyjczyka na Polaka. Argumentów dostarczył sam Villeneuve na torze Hockenheimring, gdzie zakończył swój udział w wyścigu przez mocne uderzenie w ścianę. Po tym zdarzeniu Kanadyjczyk zaczął skarżyć się na ból pleców. W dniu 1 sierpnia BMW Sauber ogłosiło, że w Grand Prix Węgier Robert Kubica zastąpi Jacquesa. Areną debiutu Kubicy został Hungaroring pod Budapesztem, czyli tor F1 zlokalizowany najbliżej granic Polski. W przyszłych latach Grand Prix Węgier będzie nieoficjalnie nazywany domowym wyścigiem Roberta. W piątek podczas treningu Kubica zajął 10 miejsce tuż za Nickiem Heidfeldem. W sobotę w trzecim treningu zajął znakomitą 3 pozycję. Polak do wyścigu startował z 10 miejsca. Na drugim okrążeniu bolid Roberta obrócił się, przez to Krakowianin spadł na 16 pozycję. Ten wyścig był kolejnym widowiskiem walki o tytuł Michaela Schumachera i Fernando Alonso. Na 18 okrążeniu bolid Polaka ponownie się obrócił. Doszło do złamania przedniego skrzydła w samochodzie. Przez konieczność wymiany uszkodzonej części kierowca spadł na 16 pozycję. Padający od początku wyścigu deszcz powoli ustępował. Doszło do kolizji Kimiego Raikkonena z dublowanym Vitantonio Liuzzim. Spowodowała ona neutralizację, czyli pojawienie się na torze samochodu bezpieczeństwa. Kubica zakończył wyścig na 7 pozycji. Wygrał Jenson Button, który startował z 14 pozycji. Podium uzupełnili Pedro de la Rosa i zespołowy kolega Polaka - Nick Heidfeld. Niestety po wyścigu Kubica został zdyskwalifikowany za zbyt lekki bolid. Dzień po debiucie Robert został etatowym kierowcą BMW Sauber. Kanadyjczyk Villeneuve pożegnał się z zespołem, a do F1 powrócił jako dziennikarz.

■ *Franciszek Kośla 8d*

Dookoła świata z Basią– ciąg dalszy ze strony 3

sujesz się grami i anime – koniecznie daj się porwać popkulturze w cyfrowej dzielnicy Akihabara. Kioto (Serce Tradycji): Dawna stolica cesarska, w której czas się zatrzymał. To tutaj zobaczysz olśniewający Złoty Pawilon (Kinkaku-ji), przespacerujesz się przez magiczny las bambusowy w Arashiyamie i przy odrobinie szczęścia spotkasz prawdziwą gejszę na uliczkach zabytkowej dzielnicy Gion. Nara (Świątynie i Oswojone Jelenie): Starożytna stolica, w której natura żyje w zgodzie z duchowością. Po tamtejszym parku biega wolno ponad tysiąc jeleni, które... kłaniają się turystom, prosząc o specjalne wafle. W tym samym parku znajdziesz Tōdai-ji – monumentalną drewnianą świątynię skrywającą gigantyczny posąg Buddy. Góra Fudżi (Święty Symbol): Majestatyczny, ośnieżony wulkan o idealnym kształcie, który jest ikoną Japonii. Najpiękniej wygląda z okolic pięciu wulkanicznych jezior lub z tradycyjnych uzdrowisk w Hakone, gdzie po całym dniu wędrówki można zrelaksować się w gorących źródłach (onsen). Mówi się, że nie da się w pełni zrozumieć Japonii bez spróbowania jej kuchni. Tradycyjna kuchnia japońska, czyli washoku, to nie tylko jedzenie – to prawdziwa sztuka, która została oficjalnie wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Dlaczego warto tam pojechać? Ponieważ Japonia to nie tylko podróż geograficzna, to podróż w czasie i totalne doświadczenie zmysłowe. To jedno z niewielu miejsc na Ziemi, gdzie rano możesz jechać superszybkim pociągiem magnetycznym, a po południu pić herbatę w drewnianym pawilonie, słuchając szelestu kimona. ■ *Barbara Warmiak 8d*

Czytanie z Klasą

„Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”

Poruszające opowiadania uczące szacunku, przyjaźni, odwagi, sprawiedliwości, wolności, odpowiedzialności i mądrości

Autor: opracowanie zbiorowe

Tytuł: „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach”

Ilustracje: rysunki przygotowała Anita Głowińska

Objętość: 304

Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach” zawiera piętnaście opowiadań dedykowanych młodzieży w wieku 11–15 lat. Jej autorami są znani pisarze literatury dziecięcej i młodzieżowej oraz laureaci Konkursu Literackiego im. Astrid Lindgren. Każde opowiadanie porusza inną ważną wartość, między innymi szacunek, uczciwość, przyjaźń, odwagę, sprawiedliwość, wolność, odpowiedzialność i mądrość. Największą zaletą książki jest sposób przedstawienia trudnych tematów. Autorzy pokazują bohaterów, którzy muszą podejmować trudne decyzje i mierzyć się z konsekwencjami swoich wyborów. Dzięki temu opowiadania te opisują codzienne problemy młodzieży. Czytając, możemy łatwo odnaleźć w bohaterach własne emocje, a także możemy spojrzeć i wgłębić się w problemy innych osób. Dzięki informacjom zawartym w tekstach dużo łatwiej zrozumieć smutek w oczach koleżanki tej fajnej i tej, która często dokucza innym, tak po cichu, że nikt z dorosłych tego nie zauważa. Wyjątkowo interesujące wydaje się opowiadanie Pawła Beręsewicza „System”. Przedstawia ono świat, w którym dobroć i uczynność jest nagradzana finansowo. Historia zmusza nas do myślenia, czy w obecnym świecie można być dobrym i nie oczekiwać za taką postawę korzyści typu „zrobię to dla ciebie, jeśli ty zrobisz coś dla mnie”. Ciekawym fragmentem książki jest również opowiadanie Marcina Szczygielskiego „Najmądrzejsza osoba na świecie”. Zachęcam do próby odpowiedzenia sobie na takie pytanie i sprawdzenie jak autor opisał tę trudną kwestię. Dużą zaletą tej książki jest poruszenie różnorodnych tematów w opowiadaniach. Niektóre są zabawne, inne wzruszające lub zmuszające do refleksji. Dzięki temu książka nie jest nudna i może zainteresować różnych czytelników. Książkę możemy czytać, wybierając rozdziały z tematyką, jaka nas w danej chwili trapi. Moim zdaniem „Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach” to wyjątkowa książka, ponieważ porusza problemy, z którymi każdy młody i całkiem dorosły człowiek może zetknąć się w swoim życiu. Książka może być również dobrym początkiem rozmów o relacjach z innymi ludźmi. Poleciłabym tę książkę przede wszystkim młodzieży, ale również dorosłym, ponieważ poruszane w niej wartości dotyczą każdego człowieka. ■ *Natalia Jabłońska 8d*

Mityczne opowieści Basi

Dawno, dawno temu na Olimpie

Czy zastanawialiście się kiedyś, jak wyglądałoby życie na Olimpie. Uwierzcie mi na słowo, ja też nie wiem, ale poczytałam o tym w Mitologii i wam teraz to przedstawię. Wyobraźcie sobie ogromną górę, której szczyt sięgał chmur. To właśnie Olimp –niezwykłe miejsce, to tam według mitologii greckiej mieszkali najważniejsi bogowie. Jedną z nich jest Atena - bogini mądrości, sprawiedliwości, wojny i rzemiosła. Atena miała bardzo ciekawe, pełne przygód życie. Bogini ta bardzo wyróżniała się od innych mieszkańców Olimpu, ponieważ była: rozsądna, odważna i bardzo mądra. Zamiast wdawać się w niepotrzebne spory, często szukała najlepszego pomysłu na rozwiązanie problemu. Szczególnie zależało je na pomaganiu ludziom, którzy potrzebowali dobrej rady. Na Olimpie wcale nie jest tak spokojnie, jak mogłoby się wydawać. Bogowie często się ze sobą kłócili, rywalizowali ze sobą i czasami podejmowali złe decyzje pod wpływem emocji. Atena musiała więc wykazywać się nie tylko odwagą, ale i sprytem i cierpliwością. Pewnego dnia Atena spojrzała z Olimpu na świat ludzi i pomyślała, że chciałaby zobaczyć, jak oni sobie radzą bez pomocy bogów. Życie na Olimpie z pewnością nie wyglądało zwyczajnie, w porównania do życia ludzi było zupełnie inaczej. Jej ojcem był Zeus, a matką mądrość – bogini Metis. (w mitologii rzymskiej jej odpowiednikiem jest Minerwa) to jedna z najważniejszych i najbardziej fascynujących postaci w mitologii greckiej. Należy do grona dwunastu bogów olimpijskich. W przeciwieństwie do gwałtownego Aresa, który uosabiał brutalną siłę i krwawą rzeź, Atena była boginią mądrości, strategii, sprawiedliwej wojny oraz rzemiosła i sztuki. A oto najważniejsze fakty o Atenie:

Niezwykłe narodziny: Według mitu, gdy jej matka Metyda (bogini roztropności) zaszła w ciążę, Zeus połknął ją z obawy przed przepowiednią, że ich dziecko przewyższy go potęgą. Jakiś czas później Zeusa dopadł potworny ból głowy. Gdy Hefajstos rozłupał jego czaszkę toporem, Atena wyskoczyła z głowy ojca w pełnej, złotej zbroi i z okrzykiem bojowym na ustach.

Wieczna dziewica: Atena nosiła przydomek Partenos (Dziewica). Nigdy nie wyszła za mąż i nie miała biologicznych

cd. na stronie 9

Animalsy – Koliber

Koliber - mały ptak, wielkie możliwości

Kolibry należą do najbardziej niezwykłych ptaków na świecie. Są niewielkie, kolorowe i potrafią wykonywać w powietrzu ruchy, których nie potrafi żaden inny ptak.

Żyją przede wszystkim w obu Amerykach - od Alaski po południowe krańce Ameryki Południowej. Koliber jest prawdziwym akrobatą. Potrafi zawisać w powietrzu w jednym miejscu, a nawet latać do tyłu! Jego skrzydła poruszają się niezwykle szybko, u niektórych gatunków wykonują dziesiątki uderzeń na sekundę. Najmniejszym ptakiem świata jest koliberek hawajski.Samica tego gatunku waży zaledwie około 2 gramów. Kolibry żywią się przede wszystkim nektarem kwiatów. Ich długi dziób i język pozwalają sięgać głęboko do kwiatów Nie są jednak wyłącznie „słodkimi" smakoszami – zjadają również drobne owady i pająki, które dostarczają im białka. Ich rola w przyrodzie jest bardzo ważna. Podczas odwiedzania kwiatów przenoszą pyłek z jednego kwiatu na drugi, pomagając roślinom w rozmnażaniu.

Serce jak silnik!

Koliber ma niezwykle szybki metabolizm. Jego serce może podczas intensywnego lotu bićponad 1000 razy na minutę! Jego temperatura ciała i tempo przemiany materii znacznie spadają, dzięki czemu oszczędza energię.

Ptasia muzyka

Kolibry nie słyną z wielkich, melodyjnych koncertów jak słowiki, ale potrafią wydawać różne dźwięki.Co ciekawe, część odgłosów podczas lotu powstaje dzięki szybkim ruchom skrzydeł i piór. Niektóre gatunki wydają charakterystyczne brzęczenie przypominające dźwięk małego owada. Można więc powiedzieć, że koliber tworzy własną "muzykę" - część jego koncertu odbywa się w powietrzu.

Czy wiesz, że?

Koliber potrafi latać do tyłu, czego większość ptaków nie potrafi.

Najmniejszy koliber jest jednoczesnie najmniejszym znanym ptakiem na świecie.

Kolibry mogą odwiedzać setki kwiatów w ciągu jednego dnia. Ich pióra potrafią mienić się niezwykłymi kolorami dzięki specjalnej budowie, która odbija światło.

Niektóre gatunki odbywają bardzo długie wędrówki. Kolibry potrafią pokonywać setki, a nawet tysiące kilometrów podczas migracji.

Mały ptak, wielka rola.

Choć koli. ber jest maleńki, odgrywa ważną rolę w ekosystemie. Zapylając kwiaty pomaga wielu roślinom przetrwać i rozmnażać się. Jest więć doskonałym przykładem tego, że w świecie przyrody rozmiar wcale nie musi oznaczać znaczenia. Koliber udowadnia, że natura potrafi stworzyć stworzenia, które wyglądają jak z bajki, a jednocześnie posiadają niezwykłe umiejętności. Mały, szybki i kolorowy – prawdziwy mistrz świata zwierząt!

Igor Zawadzki 8d

Mityczne opowieści Basi – ciąg dalszy ze strony 8

dzieci, całkowicie poświęcając się swoim obowiązkom i opiece nad ludźmi. Na jej cześć wzniesiono najsłynniejszą świątynię na ateńskim Akropolu – Partenon.

Spór o Ateny: Rywalizowała z Posejdonem o patronat nad nowo powstałym miastem w Attyce. Posejdon uderzył trójzębem w skałę, z której wytrysnęło źródło słonej wody. Atena natomiast podarowała mieszkańcom drzewo oliwne. Uznano jej dar za znacznie bardziej pożyteczny, dzięki czemu została patronką miasta, które nazwano na jej cześć Atenami.

Mit o Arachne: Atena była mistrzynią tkactwa i rzemiosła. Gdy śmiertelniczka Arachne wyzwała ją na pojedynek w haftowaniu i stworzyła idealne dzieło obnażające wady bogów, zazdrosna i rozgniewana Atena zniszczyła tkaninę. Przerażona Arachne próbowała się powiesić, lecz bogini zamieniła ją w pająka, skazując na wieczne tkanie w nici.

Mam nadzieję, że już trochę wiecie, jak wygląda Olimp.

Barbara Warmiak 8d

Fle(sz)kolny - pytanie miesiąca

Czy trudniej wrócić do szkoły po wakacjach czy po weekendzie?

Po wakacjach powrót do szkoły może być trudny i stresujący. Przez dwa miesiące można długo spać, odpoczywać, podróżować i spotykać się ze znajomymi. Czy jednak trudniej jest wrócić po wakacjach, czy po zwykłym weekendzie? Postanowiłam zapytać o to młodzież w wieku 14 lat. Ankietę przeprowadziłam pięć tygodni po rozpoczęciu roku szkolnego. W badaniu wzięło udział 16 osób. Aż 12 uczniów powiedziało, że trudniej wrócić do szkoły po wakacjach, a 4 osoby wskazały na powrót po weekendzie.

Powrót po wakacjach

Większość ankietowanych uważa, że po wakacjach trudniej ponownie przyzwyczaić się do szkolnego trybu życia. Uczniowie zwracali uwagę przede wszystkim na konieczność wcześniejszego wstawania. W czasie wakacji wiele osób przyzwyczaja się do późnego chodzenia spać i późnego wstawania, a powrót do wczesnego wstawania z budzikiem nie zawsze jest łatwy.

Jedna z osób napisała: „Trudniej jest wrócić po wakacjach, gdyż jestem przyzwyczajony do wstawania po południu." Inny uczeń zauważył, że podczas wakacji można odpocząć od nauki, sprawdzianów i codziennych obowiązków. Po tak długiej przerwie trzeba więc ponownie przyzwyczaić się do nauki i pracy zgodnie z planem lekcji.

Ciekawym powodem podanym przez jednego z uczniów była tęsknota za znajomymi. Pierwszego dnia po wakacjach można cieszyć się z ponownego spotkania z kolegami i koleżankami.

Bardzo ważne są również spotkania z ro-

cd. na stronie 10

Misja: Kosmos

Sensacyjne odkrycia na krańcu Układu Słonecznego: misja Cassini-Huygens ujawniła jeziora metanu i ukryty ocean, które mogą skrywać tajemnice życia poza Ziemią!

Cassini–Huygens — wyprawa do Saturna

15 października 1997 roku wystartowała sonda Cassini z lądownikiem Huygens. Po prawie siedmiu latach podróży dotarła do Saturna, gdzie rozpoczęła wieloletnie badania planety, jej pierścieni i księżyców.

Lądowanie na Tytanie

14 stycznia 2005 roku Huygens wylądował na Tytanie, największym księżycu Saturna. Przesłał na Ziemię zdjęcia i dane z powierzchni. Odkryto tam rzeki i jeziora ciekłego metanu oraz etanu. Temperatura wynosi około minus 179°C.

Ocean pod lodem

Cassini wykazała również, że pod lodową skorupą Enceladusa znajduje się ocean ciekłej wody. Odkrycie to sprawiło, że księżyc stał się ważnym celem badań nad możliwością istnienia życia poza Ziemią.

Koniec misji

Po ponad 13 latach badań, 15 września 2017 roku, Cassini zakończyła misję, wchodząc w atmosferę Saturna. Jej odkrycia znacząco poszerzyły naszą wiedzę o odległych światach Układu Słonecznego.

Jan Pietrzyk 8d

Jeremi poleca

Ziemniaczane gofry

Czy gofry muszą być słodkie? Niekoniecznie! Ziemniaczane gofry to chrupiąca i ciekawa alternatywa dla tradycyjnych gofrów

Składniki:

- 500 g ugotowanych ziemniaków

- 1 jajko
- 3 łyżki mąki
- 2 łyżki startego żółtego sera
- 1 mała cebula

Przygotowanie:

Ugotowane ziemniaki dokładnie rozgnieć lub przeciśnij przez praskę. Dodaj jajko, mąkę, starty ser i drobno posiekaną cebulę. Dopraw solą i pieprzem, a następnie dokładnie wymieszaj. Rozgrzej gofrownicę i delikatnie posmaruj ją olejem. Nakładaj porcje masy i piecz przez około 5–8 minut, aż gofry będą złociste i chrupiące. Podawaj na ciepło, np. z kwaśną śmietaną, szczypiorkiem albo sosem czosnkowym.

Jeremi Kuźmiński 8d

Pytanie miesiąca – ciąg dalszy ze strony 9

dziną i znajomymi oraz wakacyjne wyjazdy. Jak zauważył jeden z ankietowanych, podczas wakacji można było więcej czasu spędzać z bliskimi i cieszyć się wolnym czasem. Powrót do szkoły oznacza natomiast koniec tych przyjemnych chwil.

A co z powrotem po weekendzie?

Choć zdecydowana większość wskazała na wakacje, to 4 osoby stwierdziły, że trudniejszy jest powrót po weekendzie. Ich zdaniem dwa dni wolnego mijają szybko, można nawet powiedzieć, że zbyt szybko i nie zawsze wystarczają, aby naprawdę odpocząć. Jeden z uczniów powiedział: „Za szybko się przyzwyczajam do odpoczynku po całym tygodniu szkoły.” Inna osoba zwróciła uwagę, że weekend często nie jest całkowicie wolny, ponieważ trzeba przygotowywać się do sprawdzianów i kartkówek.

Wnioski z ankiety

Wyniki mojej ankiety pokazują, że dla większości 14-latków trudniejszy jest powrót do szkoły po wakacjach. Tak odpowiedziało 12 z 16 osób. Pozostałe osoby uznały, że trudniej wraca się po weekendzie. Można powiedzieć, że najważniejszym powodem trudności jest zmiana trybu życia. Weekend jest znacznie krótszy, dlatego zmiana nie jest aż tak duża.

Podsumowując

Niezależnie od tego, czy wracamy po dwóch miesiącach wakacji, czy po dwóch dniach weekendu, pierwszy dzień w szkole po przerwie nie zawsze jest łatwy!

Natalia Jabłońska 8d

Stopka redakcyjna

Redakcja MONITOR 34
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 34
ul. Miła 18, 26-600 Radom
www.psp34.radom.pl
REDAKTOR NACZELNY
Natalia Jabłońska
ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Franciszek Kośla, Barbara Warmiak,
Filip Binek, Jeremi Kuźmiński,
Jan Pietrzyk, Igor Zawadzki,
Filip Binek, Natalia Jabłońska

OPIEKA REDAKCYJNA
Małgorzata Morgaś

UKŁAD GRAFICZNY
Halina Kasprzyk–Mazgajczyk

POMYSŁODAWCZYNI I OPIEKA REDAKCYJNA GAZETY MONITOR 34 W LATACH 2017 – 2023
Anna Michnicka

Wszystkie teksty i fotografie publikowane są na licencji CC BY – SA 3.0